

CARMEN FELIX

je kunt het ook
NOOIT
goed doen

ALLE VERMOEIENDE SHIT WAAR JE ALS
DERTIGER GEHEID TEGENAAN LOOPT

Spectrum

Inhoud

Voorwoord	7
Ambitieschaarste	11
Baarbemoeienis	25
Vliegverdriet	33
Fopfeminisme	41
Vetrolmodel	65
Godverdomme	77
Verwende privilegekids	87
Klimaatgekibbel	97
Ik cancel jou	111
Singleschande	123
Druk druk druk	135
Gutfrau	147
Ouderdombo's	155
Dankwoord	173

Voorwoord

Wedden dat ik dit voorwoord absoluut in een pretentieuze koffietentje aan het typen ben met een artisanale kom kamilletee aan mijn zijde? En ja, ik drink thee in een koffietent. Wie doet mij wat?

Eerlijk gezegd: ik ben nu absoluut geworden wat ik al jarenlang belachelijk heb lopen maken. En dan heb ik het niet alleen over je laptop naar een koffietent slepen om daar de hele dag te teren op één consumptie en honderd 'ik ben aan het creëren, stoor mij niet'-blikken uit het raam. Niet om cool te doen, maar ik had jarenlang gewoon écht geen zin om een boek te schrijven. Natuurlijk werd het wel een beetje van me verwacht, want hallo: ik ben een jonge (ik duld geen tegenspraak) vrouw in Amsterdam die schrijft voor haar geld. Hoe je het ook wendt of keert: er komt dan een moment waarop mensen (meestal de lui die er zelf net een semi-autobiografische coming-of-ageroman, over overmatig MDMA-gebruik en verliefd worden op dromerige meisjes in romantisch Am-

sterdam, uit hebben gepoept) aan je vragen: ga jij nog eens een boek schrijven?

Ik heb jarenlang steevast en een beetje trots ‘nee bedankt, ik zou niet weten waarover’ als antwoord aangehouden. Terwijl ik dat deed was ik inmiddels wel wekelijks, maandelijks – en in mijn periode bij *De Gladiool* zelfs dagelijks – mijn mening over letterlijk álles aan het publiceren. Hoezo hield ik nog vol dat ik echt geen idee had waar ik dan een boek over moest schrijven? Oké, het is inderdaad zo dat ik niet de puf en kracht heb om er een fictieverhaal uit te persen over bijvoorbeeld MDMA likken tot je verliefd wordt op dromerige meisjes in Amsterdam. Ik ben zelfs van mening dat een bepaald soort ‘millennial coming of age op je etage in de Pijp’-bullshit juist wat minder verteld zou moeten worden, zodat ik wat minder met m’n ogen hoeft te rollen. En dat is meteen mijn grootste angst: dat mensen dat ook over mijn gezever denken. ‘Ja hoor, daar is weer zo’n trut met een MacBook die zo nodig een boek voor millennials moest schrijven.’

Ik wil iedereen dan bij dezen even wakker schudden en uit die droom helpen: er is mij gesmeekt om dit boek! Geef mij alsjeblieft niet de schuld! Nee, grapje. Opeens viel het kwartje bij mij: ik heb gewoonweg té veel relevante ergernissen om die niet op papier te zetten. Het was dit of een lijn inspirerende quotes op vensterbankbordjes voor de Xenos schrijven, sorry mensen.

Maar kom op, ik leef op dit moment in een wereld die behoorlijk shit is. Misschien is het iets van alle tijden om dat te denken, maar voor mijn gevoel is het specifiek

nú echt heel verrot en tegelijkertijd voor een paar oude mensen heel erg chill. Er is een wereldwijde verrechtsing gaande in overheden met meer macht dan ons lief is, onze aardbol ligt aan de beademing en wordt in hoog tempo naar de gallemiezen geholpen door de mensen die erop rondlopen, de kloof tussen rijk en arm, jong en oud en stad en dorp wordt steeds groter, we worden ingehaald door technologie en tegelijkertijd wordt er elke dag wel weer een zevenmijlssap terug in de geschiedenis gedaan als je kijkt naar vrouwenrechten, racisme en weet ik veel wat.

Maar vooral dat vervloekte milieu waar we al jarenlang over horen dat het er erbarmelijk aan toe is, zit in mijn hoofd. In plaats van dat we massaal de schouders eronder zetten (onder, ehm, de aardbol?) zijn er mensen die trots tijdens De Week Zonder Vlees roepen dat ze gewoon extra vlees gaan eten voor alle vegetariërs die geen slavink meer hoeven. Die gulzige extra-vlees-eter is echt niet de enige vijand van Moeder Aarde. Wij groene, bewuste Randstedelingen doen precies hetzelfde. Hell, zelfs ik doe hetzelfde! Klagen over hoe slecht het gaat met onze wereld, de ijskappen die smelten en dieren die uitsterven en intussen stap ik lachend met m'n irritante rolkoffertje in het vliegtuig naar Frankrijk. Drie keer per jaar. Om van de hoeveelheid avocado's, die ik laat importeren zónder na te denken over de afgepeigerde locals die ze moeten verbouwen voor een prijs die ze zelf nooit zouden kunnen betalen, maar niet te reppen. Waarom is het tegenwoordig zo verdomde moeilijk om niet totaal schijnheilig in het leven te staan?

Met altijd dat glimmende zwaard van Damocles en *cancel culture* dat boven m'n nek hangt en flirt met m'n dood.

Is dit een Amsterdams of stedelijk probleem waar mijn ouders geen last van hebben? Om over mensen in Hoi An of Ouagadougou maar niet te spreken. Alsof mensen buiten onze welvarende eerstewereld-bubbel zich druk maken over plastic rietjes en of hun cocaïne wel fairtrade is. Hoewel, die plastic soep is juist een probleem van derde-wereldlanden. Maar ja, mag je daarover klagen als je in Nederland woont? Als één van de grootste koloniserende rotmachten die er überhaupt voor heeft gezorgd dat er nu zoiets is als een derde, tweede en eerste wereld? Is niet alle stront in de wereld gewoon de schuld van de landen die het machtigst waren tijdens onze ultieme ontwikkelings-spurt een eeuw geleden?

Soms duizelt het me. Gewoon omdat het zo vermoeiend en zwaar is om de allerwokeste van de klas te zijn, maar ook om hoe fucking triest het is om te typen dat het zwaar is om woke te zijn. Wat ben ik? Een baby? Ik kan tenslotte in een paar zinnen hiervoor al wat mensen aanwijzen die het écht zwaar hebben. Maar, een Amsterdamse schrijver zou een Amsterdamse schrijver niet zijn als ze d'r boek niet tóch gewoon voor de volle honderd procent over zichzelf zou laten gaan. Het woord 'egodocument' moet z'n oorsprong wel ergens binnen de grachtengordel hebben, toch? Laat me die prachtige traditie dan meteen maar in stand houden en je even vertellen hoe ik over mijn niet zo zware leven denk. Misschien heb je nog iets aan mijn gebazel.

Ambitieschaarste

Zolang als ik besta voel ik al de druk om ergens de beste in te zijn. Of ik daar uiteindelijk ooit nog iets mee ga doen hoor je pas na mijn ongetwijfeld veel te vroege en dramatische dood. Geen idee of het komt doordat er acht en elf jaar tussen mij en m'n twee oudere zussen zit, maar ik voelde altijd heel sterk dat mijn ouders écht flink op mij hadden zitten wachten. En nee, ik ga mezelf nou niet tot de Messias uit Ede dopen, maar het is wel héél toevallig dat het optrekje van Adam en Eva in de Hof van Eden stond, toch? Maar even zonder dollen: er ligt toch een bepaalde druk op je als je oudere zussen al praktisch tieners zijn en jij nog de enige thuis bent die je ouders kan vermaken. Ik had best vaak het (gewoon wel prettige) gevoel dat ik heel leuk, heel slim en heel lief voor ze moest zijn. Niet dat ik probeerde om hun lievelingetje te worden hoor. Mijn ouders zijn veel te nuchter voor dat soort smerige spelletjes. Er wordt van ons alle drie even veel gehouden en daarmee basta.

En toch: ik kreeg het advies om naar het gymnasium (no worries, dit werd niet veel later keihard afgezwakt naar het vwo) te gaan en er werd een verwachtingspatroon geschept van een jonge Carmen die het wel even zou gaan doen allemaal. Maar zelfs op m'n twaalfde, toen ik nog jong en vitaal was, had ik helemaal geen behoefte aan écht hard werken. Dus hoppa, daar ging ik: klaar om 5 jaar lang de clown uit te hangen op de havo. Een plek waar ik me als een vis in het water voelde. Genoeg ruimte om een beetje aan te kutten zonder écht in de problemen te komen en alsnog genoeg stimulans om me af en toe flink in paniek te krijgen als ik weer eens op het matje werd geroepen in verband met mijn erbarmelijke wiskundige inzicht. Ik moest altijd heel erg lachen om de term 'zesjesmentaliteit', want ik had op z'n hoogst een 'vijfkomma-zesjesmentaliteit' als het op de vakken aankwam die me niet direct heel erg interesseerden.

Het bleef niet alleen bij vakken waar je later exact geen enkele reet meer aan had. Ook op het gebied van zelfontplooiing was ik als tiener en later ook als begin twintiger gewoon niet zo druk met dingen als mijn leeftijdsgenoten. Ik ben er nooit om geshamed, maar het viel me op den duur toch wel heel erg op dat iedereen en z'n moeder op *gap year* waren geweest. Iedereen had weleens drie maanden in Ohio of Salamanca gestudeerd of in een rehabilitatiecentrum voor ex-kindsoldaten (niet per se in Ohio denk ik) gevrijwilligd. En ik? Ik was gewoon maximaal geld aan het lenen met als ultieme doel om naar de ratten te gaan met m'n vrienden en af en toe een bak- en

braadtripje te maken hier en daar. Het is bijna alsof ik iemands oma die nog met haar grote, witte bh heeft lopen zwaaien tussen de Dolle Mina's in het gezicht spuug als ik dit typ, maar: ik ben gewoon echt niet zo extreem ambitieus. Ik ben het nooit geweest en ik begin sterk te vermoeden dat ik het nooit ga worden. Ik kan flink genieten van bepaalde levensstandaarden, het feit dat ik niet oliedom ben en m'n beste dagen niet aan een loopband in een fabriek hoeft te slijten, maar echte, pure ambitie? Nooit gevoeld.

Ik weet nog wel dat iemand, vast binnen een routineus kringgesprek van een verveelde juf en twintig luide elfjarigen, me in groep acht vroeg wat ik later wilde worden. Ik kan me nog sterk herinneren dat ik ter plekke maar even wat verzon op basis van waar ik – volgens volwassenen – goed in was. Ik kreeg vaak complimenten over de verhaaltjes die ik schreef en zat in een speciale leesgroep voor zeer oncoole kinderen die zich te goed voelden voor kinderboeken. Dus zei ik maar dat ik journalist wilde worden. Gewoon ook wel omdat ik bij het woord journalist meer dacht aan detectives met een notitieblok en trenchcoat. In de jaren daarna hield ik nog steeds vast aan dat sneue Telekids-beeld dat ik had van een journalist, en als iemand me op de middelbare school vroeg wat ik wilde gaan studeren of worden later had ik tenminste een snelle uitweg bij een retesaai vraaggesprek. Je wilt niet weten wat je over je heen krijgt als je 'geen idee' of 'schijt mij toch niks, mag ik 1,50 lenen voor een broodje kipcorn?'

antwoordt op de vraag: 'Wat ga je doen met je leven?'

Via wat omwegen kwam ik op m'n twintigste inderdaad bij een opleiding in Amsterdam terecht die pretendeerde 'iets met journalistiek' voor me te kunnen regelen. Op dat punt had ik geaccepteerd dat ik in mijn eigen kinderfantasie was gaan geloven en het nu maar moest gaan naleven ook. Maar wist ik veel dat journalist zijn in Nederland niet écht iets is. Ja, tuurlijk kun je jezelf een journalist noemen en voor een saaie krant gaan werken tussen de grijze kadavers op een redactie onder het systeemplafond. En dan? Nieuws najagen? Onrecht aanstippen? Charlatans ontmaskeren? Pff, ik word al moe terwijl ik dit typ. Wat overigens mijn voortdurende gevoel was bij het vak waarvoor ik me op liet leiden: ik word al moe als ik eraan denk. Ik heb helemaal niks met hard nieuws, bloedserieuze verhalen, 300 euro krijgen voor drie pagina's in een krant en vooral: hard werken voor weinig. Niet geheel onlosmakelijk verbonden met het fenomeen quarterlifecrisis ga je als middenwintiger dan opeens nadenken waar je mee bezig bent. Wie ben je in godsnaam aan het pleasen en waarom werk je niet gewoon achter de kassa in het tuincentrum als je blijkbaar toch geen ambities hebt, aan de aanstellerige titel van dit hoofdstuk te zien?

Ehm, nou, misschien ga ik van klagen over mijn gebrek aan ambitie wel gewoon mijn ambitie maken en er geld mee verdienen. Noem ik mezelf gewoon schrijver, dat is toch net vaag genoeg. Of ik hou gewoon op met zeuren.